

Tamara Rasmussen Opisto

Tanssin taiteen perusopetuksen

**laajan oppimäärän
opetussuunnitelma**

1.8.2018 alkaen

Kunta: Helsinki

Hyväksymispäivämäärä: 21.8.2018

1. Tamara Rasmussen Opiston toiminta- ajatus	3
2. Arvot	3
3. Oppimiskäsitys	4
4. Oppimisympäristöt ja työtavat	4
5. Oppilaitoksen toimintakulttuuri ja yhteistyötahot	5
6. Oppilaaksi ottamisen periaatteet	5
7. Opintojen laajuus ja rakenne	5
8. Laajan oppimäärän yhteiset tavoitteet	6
9. Oppimäärän yksilöllistäminen	6
10. Oppimisen arviointi	6
11. Toiminnan jatkuva kehittäminen	9
12. Muut suunnitelmat	9
13. Tanssin taiteen perusopetuksen laajan oppimäärän opinnot	9
13.1. Varhaisiän tanssikasvatus	10
13.2. Tanssin laajan oppimäärän perusopinnot	11
13.3. Tanssin syventävät opinnot	16
13.4. Aikuisten tanssin opetus	19
13.5. Työtavat tanssin opetuksessa	19
13.6. Oppimisen arviointi tanssin opetuksessa	20
13.6.1. Laajan oppimäärän arvioinnin kohteet ja arvioinnin kriteerit	21

1. Tamara Rasmussen Opiston toiminta- ajatus

Tanssin laajan oppimäärän opetussuunnitelma 1.8.2018

1950-luvun klassisen baletin opinahjosta syntyi Suomen ensimmäinen jazz-tanssikoulu vuonna 1963 perustajanaan Tamara Rasmussen.

Tamara Rasmussen Opistosta on sittemmin kehittynyt tanssin opetuksen eri osa-alueet monipuolisesti kattava, tavoitteellista ja tasolta toiselle etenevää tanssin perusopetusta järjestävä taideoppilaitos. Vaikka opetus suunnataan ensisijaisesti lapsille ja nuorille, on varhaisiän ja aikuisten tanssinopetuksella tärkeä osa toiminnassa. Opistossa luodaan elinikäinen suhde tanssiin ja taiteeseen, annetaan mahdollisuudet pitkäjänteiseen, päämäärätietoiseen harrastamiseen, jota ikävuodet eivät kahlehti.

Opetuksen tarkoituksena on myös antaa valmiuksia hakeutua tanssitaiteen ammatilliseen ja korkea-asteen koulutukseen. Erityisen aktiivisesti tanssia opiskeleville tarkoitetuissa, tanssitaide ammatiksi tähtäävissä ryhmissä, opiskellaan laajan oppimäärän mukaisesti, mutta vielä pidemmälle vietyinä syventäen, mahdollisimman monia lähestymistapoja avaten.

Tamara Rasmussen Opisto on pitkän historiansa aikana ollut yhtenä edelläkävijänä suomalaisessa taidekasvatuksessa. Opisto toimii aktiivisesti muiden kotimaisten tanssioppilaitosten kanssa (STOPPIN jäsen) sekä muiden taiteen perusopetusta antavien oppilaitosten kanssa. Yhteistyö tanssin ammattilaisryhmien kanssa kuuluu toimintaan kiinteästi. Kansainvälisissä tanssikoulutuksen tapahtumissa ollaan sekä oppilaiden että opettajien kautta aktiivisia.

Tamara Rasmussen Opisto on yksityinen, toiminimen ylläpitämä taideoppilaitos, joka kuuluu Helsingin kaupungin toiminta-avustuksen piiriin.

Tamara Rasmussen Opiston tanssin laajan oppimäärän mukainen opetus perustuu lakiin taiteen perusopetuksesta L 633/1998 ja asetukseen A813/1998 sekä opetushallituksen antamiin taiteenperusopetuksen opetussuunnitelman perusteisiin 20.9.2017.

Taiteen perusopetuksen opintonsa 1.8.2018 aloittavat oppilaat opiskelevat tämän opetussuunnitelman mukaisesti. Ennen 1.8.2018 taiteen perusopetuksessa opintonsa aloittaneet oppilaat voivat suorittaa opintojaan aiemman opetussuunnitelman mukaisesti enintään 31.7.2021 saakka.

2. Arvot

Tamara Rasmussen Opiston toimintaa ylläpitävänä arvona on jokaisen ihmisen ainutkertaisen yksilöllisyyden huomioonottava lämminhenkinen huolehtiminen oppilaista, jatkuva uudistuminen sekä taiteellinen tinkimättömyys huumoria unohtamatta.

Jokaisella oppilaalla on ikään ja kokoon katsomatta mahdollisuus monipuoliseen itseilmaisuun, oman kehon tuntemiseen ja hallintaan sekä ilon ja onnistumisen kokemuksiin niin tunneilla kuin opetusohjelmaan kiinteästi kuuluvissa esiintymisissä.

Tasa-arvo kaikkien sukupuolten välillä sekä erilaisten kulttuurien kesken, ihmisten yhdenvertaisuuden ja ainutlaatuisuuden kunnioittaminen yksilönä ja ryhmän jäsenenä, ohjaavat opiston toimintaa.

Taidekasvatuksen tehtävä ulottuu myös tanssisalien ulkopuolelle. Tanssitaiteen keinoilla annetaan eväät kasvaa vastuullisiksi ja muut huomioon ottaviksi yhteiskunnan jäseniksi.

3. Oppimiskäsitys

Taitoja ja tietoja kartutetaan yksilöllisellä ja yhteisöllisellä, pitkäjänteisen kokonaisvaltaisella tavalla. Opiskelu on tavoitteellista ja monipuolista, ja oppilaan opiskelutaitoja kehitetään niin, että hän omista lähtökohdistaan edistyy tanssin opiskelussa.

Työskentely tapahtuu opettajan ohjauksessa, vuorovaikutuksessa opettajan ja ryhmän kanssa sekä itsenäisesti. Oppiminen tapahtuu omien kokemusten kautta tutkien ja toimien.

Tamara Rasmussen Opistossa on avoin, myönteinen ja rohkaiseva ilmapiiri. Erilaisten oppilaiden edistymiselle luodaan edellytykset paitsi rohkaisemalla heitä itsenäisyyteen ja aktiivisuuteen, myös ohjaamalla heitä arvostamaan kaikkien ryhmän jäsenten työskentelyä ja työn tuloksia.

Tuntitilanteissa saadaan ja opitaan antamaan kannustavaa ja kuitenkin rehellistä palautetta, joka auttaa oppilasta ymmärtämään erilaisia tapoja oppia ja kehittää taitojaan.

4. Oppimisympäristöt ja työtavat

Tamara Rasmussen Opisto on toiminut 1990-luvulta lähtien Helsingin Kaapelitehtaalla. Päästudio (n. 100m²) ja pikkustudio (n. 50m²) ovat lähellä toisiaan B-rapun 5. kerroksessa. Isomman studion yhteydessä on pukeutumis- ja suihkutilat.

Studiot ovat fyysisesti ja sosiaalisesti turvalliset ja taiteellista innovatiivisuutta kannustavat. Kotoisia tiloja Kaapelilla ympäröi musiikin, kuva-, teatteri- ja tanssitaiteen toimijat, joiden kanssa yhteistyö toimii sujuvasti. Tanssin talon tulo naapuriin on tuonut tärkeän yhteistyökumppanin lisää. Kolmas, ja myös kodikas, studiotila on Arabian kaupunginosassa, osoitteessa Intiankatu 3. Indictus Oy:n syksyllä 2017 valmistunut, vartavasten tanssistudioksi tarkoitettu tila, on vuokrattu yhdeksi illaksi Tamara Rasmussen Opiston toimintaan.

Studiot antavat turvalliset ja tutut puitteet tanssitaiteen opiskeluun, mutta yhtä oleellisena asiana hyvän oppimisympäristön luomiselle on pidettävä Tamara Rasmussen Opiston yhteisöllisyyttä. Lapset kasvavat ja kehittyvät tanssijoiksi alusta asti omassa ryhmässään. Tasolta toiselle edetään yhdessä ja uudet tulokkaat otetaan ilolla mukaan.

Lapsen ja nuoren kasvusta huolehditaan monipuolisesti ja pitkäjänteisesti. Samalla muodostuu jopa elämän mittaisia ystävyysuhteita. Saadaan välineitä vaikeidenkin tilanteiden ja tunteiden käsittelemiselle, kehitetään kurinalaisuutta ja keskittymiskykyä, jotka auttavat myös muussa opiskelussa.

Koska esiintyminen on tärkeä osa kaikkien opiston oppilaiden ohjelmaa, pyritään järjestämään vähintään kaksi kertaa lukuvuodessa näytökset ammattilaisten näyttämöille, esim. Aleksanterin teatteriin ja Stoaan. Erittäin tärkeä osa oppimista on esiintyminen tutun tanssiympäristön ulkopuolella.

Yhteistyötä helsinkiläisten ala- ja yläasteiden kanssa tehdään tiiviisti. Kontakteja helsinkiläisiin lapsiin ja nuoriin, jotka eivät ole taiteen perusopetukseen syystä tai toisesta päässeet mukaan, luodaan yhteistyössä mm. tanssiteatteri Jazz-Pointin taidekasvatusprojekteissa.

Helsinkiläisissä nuorison taidetapahtumissa ollaan aina mukana. Esityksiä viedään kaupunginosatapahtumiin, toreille ja ostoskeskuksiin. Elävä taide ja sen opiskelu on osa ympäröivää elinympäristöä.

Tamara Rasmussen Opistossa noudatetaan pääosin koulujen toiminta-aikoja. Syyslukukausi alkaa elokuussa ja päättyy joulukuun puolenvälin jälkeen. Kevätlukukausi alkaa tammikuun alkupuolella ja päättyy toukokuun lopulla. Talviloma on Etelä-Suomen koulujen loma-aikana, viikolla 8. Opetusviikkoja on pääsääntöisesti 36. Lisäksi voidaan järjestää kursseja ja leirejä lomakausina sekä työpajaopetusta.

5. Oppilaitoksen toimintakulttuuri ja yhteistyötahot

Tamara Rasmussen Opiston toimintakulttuuri perustuu yhteisöllisyydelle, yksilöllisyyden kunnioittamiselle, avoimuudelle ja jatkuvalla kehitykselle. Vuorovaikutus oppilaiden, vanhempien ja opettajien kesken on tärkeää ja välttämätöntä. Kulttuurien yhä laajempi monimuotoisuus otetaan huomioon niin, että perinteisesti jo vahvasti molempien kotimaisten kielien lisäksi englanti, ranska ja venäjä ovat tarvittaessa opetuskielinä. Taiteen perusopetuksen opetussuunnitelmaa pidetään ohjenuorana kaikelle toiminnalle.

Oppilaiden huoltajien kanssa pyritään avoimeen ja luottamukselliseen keskusteluyhteyteen. Tiedottaminen opetuksesta, esiintymisistä, tapahtumista ja muusta opiston toimintaan liittyvästä on tärkeää. Läheisenä yhteistyökumppanina niin yhteydenpidossa kuin erilaisten tapahtumien, avoimien ovien, esiintymisten, kilpailu- ja esiintymismatkojen järjestämisessä, on Tamara Rasmussen Opiston vanhemmat ja ystävät ry.

Kuulumalla Suomen tanssioppilaitosten liittoon, STOPPiin, halutaan pitää yhteyttä muihin kotimaisiin alan oppilaitoksiin. Kansainvälisiin alan tapahtumiin osallistutaan aktiivisesti mm. DaCin, Dance and Child international, kautta. Muiden taiteen perusopetusta antavien, esim. musiikkiopistojen, kanssa tehdään yhteisiä projekteja. Tanssiteatteri Jazz-Pointin sekä muiden helsinkiläisten tanssin ammattilaisryhmien näyttösten seuraaminen ja analysointi kuuluu laajan oppimäärän opintoihin.

6. Oppilaaksi ottamisen periaatteet

Oppilaat otetaan ilmoittautumisjärjestyksessä, kuitenkin niin, että edelliseltä vuodelta jatkavilla oppilailla on etusija ryhmiä muodostettaessa. Ryhmien täytyessä järjestetään lisäryhmiä tai oppilaat sijoitetaan jonotuspaikoille.

Ryhmään Aktivistit (ammattiin suuntautuvat) pyrkiville voidaan tarvittaessa järjestää pääsykokeet. Valintakriteereinä: suoritettujen näyttämötaiteen perusopetuksen oerusopinnot tai vastaavat taidot ja tiedot, motivaatio, intohimo tanssia, soveltuvuus ryhmään (ryhmädynamiikka) Vapaaoppilaspaikka voidaan myöntää harkinnan ja resurssien mukaan.

7. Opintojen laajuus ja rakenne

Taiteen perusopetuksen laajan oppimäärän laskennallinen laajuus on 1300 tuntia, josta perusopintojen laskennallinen laajuus on 800 tuntia ja syventävien opintojen 500 tuntia. Laskennallisen laajuuden tunti on 45 minuuttia.

Tamara Rasmussen Opistossa voidaan aloittaa tanssin opiskelu jo varhaisiän opinnoissa n. 3-5-vuotiaana.

Perusopinnot aloitetaan keskimäärin 6-vuotiaana ja syventävät opinnot saadaan päätökseen n. 19-vuotiaana. Kaikki tässä opetussuunnitelmassa mainitut iät ovat vain viitteellisiä, sillä oppilaat tulevat opetuksen piiriin kovin eri ikäisinä ja erilaisilla aiemmin hankituilla valmiuksilla.

Joustavuus ja yksilöllisyyden kunnioittaminen ohjaa opetustoimintaa. Taiteen perusopetusta järjestetään myös aikuisille.

Laajan oppimäärän perusopintojen tarkoituksena on taiteentalalle keskeisten taitojen tavoitteellinen harjoittelu ja pitkäjänteinen kehittäminen.

Syventävien opintojen tarkoituksena on opintomahdollisuuksien laajentaminen tai painottaminen. Taiteenalan laajan oppimäärän syventäviin opintoihin sisältyy lopputyö.

Tamara Rasmussen Opiston tanssin perusopintojen ja syventävien opintojen opintokokonaisuudet, niiden tavoitteet, sisällöt ja laskennalliset laajuudet, samoin kuin varhaisiän kasvatuksen tavoitteet, sisällöt ja laajuus määritellään tämän opetussuunnitelman oman taiteenalan, tanssin osiossa.

8. Laajan oppimäärän yhteiset tavoitteet

Oppilaita kannustetaan ja autetaan löytämään omat vahvuutensa, mahdollisuutensa ja kiinnostuksen kohteensa taiteen pitkäjänteiselle opiskelulle. Luova ajattelu ja oppimisen ilo ruokkivat motivaatiota myös, kun harrastus vaatii paljon kärsivällistä harjoittelua.

Jokaisen omat, yksilölliset tavoitteet pyritään ottamaan huomioon, kun opinto-ohjelmaa laaditaan. Opintojen edetessä oppilasta ohjataan ottamaan yhä enemmän vastuuta omasta oppimisestaan.

Taiteen avulla pyritään kasvattamaan kriittiseen ja itsenäiseen ajatteluun kykeneviä nuoria. Tanssitaiteen - ja taiteen yleisesti - historiallista, yhteiskunnallista ja ajankohtaista perspektiiviä avataan opintojen edetessä.

9. Oppimäärän yksilöllistäminen

Mikäli oppilas ei vammaisuuden sairauden tai muun näihin verrattavan syyn vuoksi kykene opiskelemaan tämän opetussuunnitelman mukaisesti, hänelle voidaan laatia henkilökohtainen opetussuunnitelma, jonka tavoitteet vastaavat oppilaan opiskeluedellytyksiä yksilöllisesti. Henkilökohtaisessa opetussuunnitelmassa määritellään opiskelun tavoitteet, sisällöt, opiskeluaika, opetuksen toteuttamistapa, tarvittavat tukitoimet, mahdolliset suoritukset ja arviointimenettely. Opiskelusuunnitelma laaditaan yhteistyössä oppilaan ja huoltajan kanssa. Mikäli henkilökohtainen opetussuunnitelma vaatii pienryhmän tai yksityisopetusta, tarvitaan näiden järjestämiseen lisäresursseja.

10. Oppimisen arviointi

Tamara Rasmussen Opistossa noudatetaan opetushallituksen antamia ohjeita oppimisen arvioinnissa.

Arvioinnin tehtävä

Arvioinnin tehtävänä on ohjata oppilaan oppimista, tukea hänen edistymistään opinnoissa ja kehittää hänen edellytyksiään itsearviointiin. Palautteella ohjataan oppilasta omien tavoitteiden suuntaiseen opiskeluun sekä oman oppimisprosessin ymmärtämiseen. Oppilaan työskentelyä arvioidaan monipuolisesti. Arviointi on oppimiseen kannustavaa, oikeudenmukaista ja eettisesti kestävää.

Arviointi opintojen aikana

Oppilaan oppimista ohjataan ja arvioidaan monipuolisesti oppimisprosessin eri vaiheissa. Arviointi ja sen pohjalta annettava jatkuva palaute on vuorovaikutteista ja edistää oppilaiden osallisuutta. Oppilaita ohjataan oman oppimisen pohdintaan itsearviointi- ja vertaisarviointitaitoja kehittämällä. Oppilaita rohkaistaan havainnoimaan omaa ja yhteistä työskentelyä sekä antamaan rakentavaa palautetta.

Arviointi opintojen aikana perustuu opetussuunnitelmassa kuvattuihin perusopintojen ja syventävien opintojen opintokokonaisuuksien tavoitteisiin. Opintojen aikaisessa arvioinnissa otetaan huomioon tässä opetussuunnitelmassa kuvatut tanssitaiteen laajan oppimäärän arvioinnin kohteet. Arviointi ei kohdistu opiskelijoiden arvoihin, asenteisiin tai henkilökohtaisiin ominaisuuksiin.

Oppilasta perehdytetään tanssitaiteen arvioinnin periaatteisiin ja käytäntöihin. Oppilaalle ja hänen huoltajalleen annetaan tietoa oppilaan vuoden aikana suorittamista opintokokonaisuuksista.

Tanssitaiteen laajan oppimäärän perusopintojen päättyessä oppilas saa todistuksen suoritetuista perusopinnoista. Siinä annetaan sanallinen arvio oppilaan edistymisestä ja osaamisen kehittämisestä perusopintojen aikana.

Sanallisessa arvioinnissa painotetaan oppilaan oppimisen vahvuuksia suhteessa perusopinnoille asetettuihin tavoitteisiin.

Laajan oppimäärän opintojen aikaista arviointia täsmennetään tämän opetussuunnitelman tanssitaiteen osuudessa.

Osaamisen tunnustaminen ja opintojen hyväksilukeminen

Oppilaalla on oikeus saada opetussuunnitelman tavoitteita ja keskeisiä sisältöjä vastaavat aikaisemmin suorittamansa opinnot tai muutoin hankittu osaaminen arvioiduksi ja tunnustetuksi. Osaamisen tunnustaminen tehdään perustuen selvityksiin oppilaan opinnoista tai näyttöihin osaamisesta sekä suhteessa kunkin hyväksiluettavan opintokokonaisuuden tavoitteisiin ja sisältöihin. Myös oppilaan siirtyessä opiskelemaan oppimäärästä toiseen osaamisen tunnustamisessa ja opintojen hyväksilukemisessa menetellään, kuten edellä on kuvattu.

Oppimäärän arviointi

Laajan oppimäärän arvioinnin lähtökohtana ovat oppilaan suorittamat syventävät opinnot. Arviointi kertoo, miten oppilas on saavuttanut taiteenalan laajan oppimäärän syventävien opintojen tavoitteet. Lopputyö arvioidaan osana syventäviä opintoja. Syventävien opintojen aikana oppilalle annetaan mahdollisuus osoittaa osaamistaan monipuolisesti. Taiteenalan laajan oppimäärän arvioinnin kohteet on kuvattu tämän opetussuunnitelman tanssin osuudessa.

Laajan oppimäärän arviointi perustuu tässä opetussuunnitelmassa määriteltyihin laajan oppimäärän arvioinnin kriteereihin. Päätötodistukseen merkitään sanallinen arvio oppilaan suorittamasta laajasta oppimäärästä. Sanallinen arvio kuvaa oppilaan edistymistä ja hänen saavuttamaansa osaamista suhteessa syventävien opintojen tavoitteisiin. Sanallisessa arviossa painotetaan oppilaan oppimisen ja osaamisen vahvuuksia.

Laajan oppimäärän arviointia täsmennetään tämän opetussuunnitelman tanssitaiteen osuudessa.

Todistukset ja niihin merkittävät tiedot

Taiteen perusopetuksen laajan oppimäärän perusopintojen todistus

Oppilaalle annetaan taiteenalan taiteen perusopetuksen laajan oppimäärän perusopintojen todistus sen jälkeen, kun hän on suorittanut laajaan oppimäärään sisältyvät perusopinnot. Taiteen perusopetuksen laajan oppimäärän perusopintojen todistuksen tulee sisältää seuraavat asiat:

- todistuksen nimi
- koulutuksen järjestäjän nimi
- oppilaitoksen nimi
- taiteenala
- oppilaan nimi ja henkilötunnus
- opiskeluaika vuosina
- oppilaan suorittamat laajan oppimäärän perusopinnot

- kunkin opintokokonaisuuden nimi ja laajuus
- sanallinen arvio oppilaan suorittamista taiteenalan laajan oppimäärän perusopinnoista
- rehtorin allekirjoitus ja oppilaitoksen leima
- sopimuksen päivämäärä, jolloin on sovittu Helsingin kaupungin hankkivan taiteen perusopetuksesta annetussa laissa tarkoitettut palvelut Tamara Rasmussen Opistolta sekä päivämäärä, jolloin Helsingin kaupunki on hyväksynyt Tamara Rasmussen Opiston taiteen perusopetuksen laajan oppimäärän opetussuunnitelman
- merkintä, että koulutus on toteutettu Opetushallituksen päättämien taiteen perusopetuksen laajan oppimäärän opetussuunnitelman perusteiden 2017 mukaisesti.

Taiteen perusopetuksen laajan oppimäärän päättötodistus voi sisältää liitteitä.

Taiteen perusopetuksen laajan oppimäärän päättötodistus

Oppilaalle annetaan taiteenalan taiteen perusopetuksen laajan oppimäärän päättötodistus sen jälkeen, kun hän on suorittanut laajaan oppimäärään sisältyvät perusopinnot ja syventävät opinnot.

Taiteen perusopetuksen laajan oppimäärän päättötodistuksen tulee sisältää seuraavat asiat:

- todistuksen nimi
- koulutuksen järjestäjän nimi · oppilaitoksen nimi · taiteenala · oppilaan nimi ja henkilötunnus · opiskeluaika vuosina · oppilaan suorittamat laajan oppimäärän perusopinnot · kunkin opintokokonaisuuden nimi ja laajuus · oppilaan suorittamat laajan oppimäärän syventävät opinnot · kunkin opintokokonaisuuden nimi ja laajuus · syventäviin opintoihin sisältyvän laajan oppimäärän lopputyön aihe · sanallinen arvio oppilaan suorittamasta taiteenalan laajasta oppimäärästä · rehtorin allekirjoitus ja oppilaitoksen leima · sanallinen arvio oppilaan suorittamasta taiteenalan laajasta oppimäärästä · rehtorin allekirjoitus ja oppilaitoksen leima · sanallinen arvio oppilaan suorittamasta taiteenalan laajasta oppimäärästä · rehtorin allekirjoitus ja oppilaitoksen leima · sopimuksen päivämäärä, jolloin on sovittu Helsingin kaupungin hankkivan taiteen perusopetuksesta annetussa laissa tarkoitettut palvelut Tamara Rasmussen Opistolta sekä päivämäärä, jolloin Helsingin kaupunki on hyväksynyt Tamara Rasmussen Opiston taiteen perusopetuksen laajan oppimäärän opetussuunnitelman · merkintä, että koulutus on toteutettu Opetushallituksen päättämien taiteen perusopetuksen laajan oppimäärän opetussuunnitelman perusteiden 2017 mukaisesti.

Taiteen perusopetuksen laajan oppimäärän päättötodistus voi sisältää liitteitä.

Osallistumistodistus oppilaan suorittamista taiteen perusopetuksen laajan oppimäärän opinnoista

Oppilaalle annetaan pyydettyessä osallistumistodistus suorittamistaan taiteenalan laajan oppimäärän opinnoista, jos opinnot keskeytyvät tai oppilas tarvitsee niitä muusta syystä. Osallistumistodistus voi sisältää liitteitä.

11. Toiminnan jatkuva kehittäminen

Tamara Rasmussen Opiston toiminta perustuu yhteisöllisyydelle, yksilöllisyyden kunnioittamiselle, avoimuudelle ja jatkuvalla kehitykselle. Toiminta tähtää oppimiseen ja hyvinvointiin, ja tässä on avoimella vuorovaikutuksella tärkeä rooli. Oppilaiden ja perheiden kynnys palautteen antamiseen halutaan pitää mahdollisimman matalalla. Näin voidaan saada arvokasta tietoa toiminnan kehittämisen tarpeista ja nopeasti reagoidakin siihen. Opettajia rohkaistaan pedagogiseen ja tanssitaiteen osaamisen kehittämiseen. Oppilashallinnon kasvaviin haasteisiin pyritään vastaamaan. Ulkopuolista palautetta pedagogisesta ja taiteellisesta osaamisesta saadaan säännöllisesti osallistumalla alan kotimaisiin ja kansainvälisiin katselmuksiin ja kilpailuihin.

12. Muut suunnitelmat

Tamara Rasmussen Opiston taiteen perusopetuksen tanssin yleisen oppimäärän opetussuunnitelma.

Tamara Rasmussen Opistossa laaditaan kolmeksi vuodeksi kerrallaan naisten ja miesten välisestä tasa-arvosta annetun lain 5 a §:n (609/1986, muutettu lailla 1329/2014) sekä yhdenvertaisuuslain (1325/2014) 6 §:n 2 momentin mukainen tasa-arvo- ja yhdenvertaisuussuunnitelma.

13. Tanssin taiteen perusopetuksen laajan oppimäärän opinnot

Tanssin taiteen perusopetuksen laajan oppimäärän tarkoituksena on tarjota oppilaalle mahdollisuus kokea ja vaalia tanssin iloa, opiskella tanssia tavoitteellisesti ja pitkäjänteisesti sekä kehittää tanssin ammatillisissa ja korkea-asteen opinnoissa tarvittavia valmiuksia. Tavoitteena on, että oppilas rakentaa omakohtaisen suhteen tanssiin, rohkaistuu ilmaisemaan itseään kehollisesti ja muodostaa laaja-alaisen käsityksen tanssin muodoista, tehtävistä ja mahdollisuuksista erilaisissa toimintaympäristöissä.

Tanssin laajan oppimäärän opetus tukee oppilaan kokonaisvaltaista kasvua, luovuutta ja taiteellista ilmaisukykyä. Oppilasta ohjataan kehittämään tanssissa tarvittavia valmiuksia tasapainoisesti ja ottamalla huomioon oppilaan yksilölliset ja kulttuuriset lähtökohdat. Opintojen myötä oppilas oppii yhä paremmin huolehtimaan kokonaisvaltaisesta hyvinvoinnistaan ja toimimaan ryhmän ja yhteisön jäsenenä.

Opetus kannustaa oppilasta osallistumaan erilaisiin tanssi- ja taidetapahtumiin ja esityksiin sekä esiintyjänä että katsojana. Opetus avartaa oppilaan käsitystä tanssin monimuotoisuudesta niin taiteena kuin kulttuurisena ja yhteiskunnallisena ilmiönä sekä tukee hänen kasvuaan sivistyneeksi, suvaitsevaiseksi ja jokaisen erilaisuutta kunnioittavaksi kansalaiseksi.

13.1. Varhaisiän tanssikasvatus

Varhaisiän (n. 3 – 5 vuotiaat) tanssiopintojen tavoitteena on lapsen luovuuden, kehontuntemuksen ja itsetunnon kehittäminen. Leikinomaisilla harjoituksilla edistetään lapsen sosiaalisia taitoja ja oppimisvalmiuksia. Tanssin ilon herättäminen, itseilmaisun ja keuhonhallinnan kehittäminen ovat opetuksen tehtäviä. Valmiudet siirtyä tanssin perusopetukseen kehittyvät. Tanssin ja musiikkileikkikoulun yhdistelmä, tanssimuskari, yhdistää musiikin, leikin ja tanssin.

Varhaisiän opinnot

n. 3-5v. esim. Tanssimuskari I-II ja Ensitanssi I-II

Tavoitteet ja keskeiset sisällöt:

HYVINVOINTI JA KEHOLLISUUS

- tanssimisen riemu löytyy leikin, musiikin ja tanssin kautta
- hahmotetaan kehoa, liikettä ja muotoa
- löydetään tanssimisen tuoma hyvä olo

VUOROVAIKUTUS JA KULTTUURINEN OSAAMINEN

- tutustutaan yhteisen tanssitunnin sääntöihin ja toimintatapoihin
- harjoitellaan ryhmässä toimimista ja toisten huomioon ottamista
- harjoitellaan opettajan antamien ohjeiden kuulemista ja annetun mallin mukaan toimimista

TAITO JA TAIDE

- perus liikuntataitojen ja karkeamotorisiten taitojen harjoittelua
- tutustutaan tanssin peruselementteihin, liikkeeseen, musiikkiin, tilaan ja vuorovaikutukseen
- musisoidaan esim. laulaen ja rytmisoittimin
- annetaan runsaasti mahdollisuuksia lapsen luontaisen luovuuden ja mielikuvituksen käyttöön

ESIINTYMINEN

- tutustutaan erilaisiin esiintymistilanteisiin sekä katsojana että katsottavana turvallisessa ja tutussa ympäristössä
- runsaasti myönteisiä ja kannustavia esiintymiskokemuksia tuntien yhteydessä
- löydetään esiintymisen luontaista riemukkuutta

KESKEISET SISÄLLÖT

- harjoitteita, joilla kehitetään lapsen liikunnallisia valmiuksia
- harjoitteita keuhon hahmottamiseen
- harjoitteita yksin ja ryhmässä toimimiseen sekä oman tilan hahmottamiseen
- harjoitteita lapsen oman luovuuteen ja ilmaisuun
- lauletaan ja soitetaan rytmisoittimia
- esiinnyttään ryhmässä ja ryhmälle
- esiinnyttään opiston joulun- ja kevätnäytöksissä

13.2. Tanssin laajan oppimäärän perusopinnot

Tanssin perusopintojen tarkoituksena on, että oppilas luo omakohtaisen, kokemuksellisen suhteentanssiin ja sitä kautta sitoutuu pitkäjänteiseen työskentelyyn tanssin parissa. Opintojen aikana oppilasharjoittelee ja kehittää opinto-ohjelmaansa kuuluvien lajien keskeisiä fyysis- motorisia ja ilmaisullisiataitoja.

Tamara Rasmussen Opiston laajan oppimäärän perusopintojen opintokokonaisuuksia on kolme. Opetus on ryhmäopetusta ja oppilaan oma ryhmä alkaa muodostua jo varhaisiän opinnoissa, mutta viimeistään perusopintojen I opinnoissa. Oppiminen on tasolta toiselle etenevää, kuten opintokokonaisuuksien kuvauksista ilmenee. Myös opintokokonaisuuksien sisällä edetään monipuolisesti taitoja kehittäen. Vaikka opetus on ryhmäopetusta, otetaan kunkin oppilaan kehitysvaiheet, ikä, muut harrastukset yms. mahdollisuuksien mukaan huomioon. Opintoja on mahdollisuus esim. painottaa eri tavoin eri vuosina, ja pitää näin oppilaan motivaatiosta huolta. Opettajien ammattitaito huolehtii ryhmän yhtenäisyydestä, vaikka oppilaiden kehitys ajoittain on eriaikaista. Oppilaat siirtyvät opintokokonaisuudesta seuraavaan opettajien ohjauksessa ja tästä, kuten muutenkin opintojen etenemisestä ollaan yhteydessä vanhempiin.

Oppilaan oman kiinnostuksen ja innostuksen mukaan, opettajien ohjauksessa ja vanhempien kanssa neuvotellen, II OPINTOJEN loppuvaiheessa päätetään, jatkaako oppilas laajan vai yleisen oppimäärän mukaisesti opintojaan. Yleisen ja laajan välillä voi vaihtaa vielä yleisen teemaopintojen tai laajan III OPINTOJEN aikana.

Seuraavassa opintokokonaisuuksien esittelyssä on annettu vähimmäismäärät laskennallisista opetustunneista (ot = 45 min).

OPINTOKOKONAISUUDET

Perusopinnot

I opinnot 100 ot

II opinnot 200 ot

III opinnot 500 ot

Perusopinnot yhteensä 800 ot

I OPINNOT

laajuus 100 ot, opintoaika 1-3 vuotta, iästä riippuen.

Esim. Lastentanssi I ja lastentanssi II, klassinen baletti alkeet, poikien hiphop/ tempuakrobatia, Aktiivi I

HYVINVOINTI JA KEHOLLISUUS

Tavoitteet:

oppilas

- innostuu tanssimisestä
- kokee onnistuvansa
- suhtautuu myönteisesti omaan kehoonsa ja sen haastamiseen

Keskeiset sisällöt opetuksessa:

- liikutaan mielikuvitusmaailmassa lapsen oma luova prosessia kunnioittaen.
- oman kehon mahdollisuuksia löydetään turvallisessa ympäristössä
- tehdään sopivia lämmittelyharjoituksia, liikkuvuuden ja linjauksen harjoitteita

VUOROVAIKUTUS JA KULTTUURINEN OSAAMINEN

Tavoitteet:

oppilas

- oppii toimimaan ryhmässä ja kunnioittamaan erilaisuutta
- oppii seuraamaan ja kunnioittamaan omaa ja muiden kehollista ilmaisua
- oppii hahmottamaan tilaa
- oppii myönteisen palautteen antamista ja vastaan ottamista

Keskeiset sisällöt opetuksessa:

- leikin kautta opitaan kykyä toimia ryhmän jäsenenä, vuorovaikutusta ja kommunikaatiota
- harjoitellaan palautteen antamista ja vastaan ottamista suhteessa omaan tanssiin

TAITO JA TAIDE

Tavoitteet:

oppilas

- oppii liikkeen, musiikin ja tilan käytön elementtejä tanssissa
- käyttää mielikuvitustaan ja luovuuttaan tanssissa
- hahmottaa pitkäjänteisen harjoittelemisen merkityksen tanssin oppimisessa

Keskeiset sisällöt opetuksessa:

- eri tanssityylien elementtejä yhdistellään sopivasti, lapsen ikä ja luontainen liikkuminen huomioiden
- harjoitellaan monipuolisesti motoriikkaan liittyviä taitoja
- opetellaan tavoitteiden asettelua, seurataan omaa osaamista ja nautitaan yhteisistä kokemuksista

ESIINTYMINEN

Tavoitteet:

oppilas

- rohkaistuu toimimaan esiintymistilanteessa
- oppii esiintymiseen valmistautumista erilaisissa ympäristöissä
- oppii esiintymisen rooleja esiintyjänä ja katsojana

Keskeiset sisällöt opetuksessa: • harjoitellaan erilaisissa tilanteissa esiintymistä

- harjoitellaan erilaisissa ympäristöissä esiintymistä
- harjoitellaan esiintymisen seuraamista katsojana

II OPINNOT

laajuus 200 ot, opintoaika 2-4 vuotta, iästä riippuen

esim. nykytanssi alkeet, moderni jazztanssi alkeet, poikien street, poikien nykytanssi/
lattiatekniikka alkeet, klassinen baletti perustaso, Aktiivi I

HYVINVOINTI JA KEHOLLISUUS

Tavoitteet:

oppilas

- innostuu tanssimisesta ja osallistuu aktiivisesti tunnin toimintaan
- omaksuu turvallisia tapoja treenata ja terveellistä elämäntapaa
- oppii asettamaan tavoitteita omalle tanssilleen

Keskeiset sisällöt opetuksessa:

- harjoitellaan turvallisia treenitapoja ja laajennetaan kehotietoisuutta
- tehdään liikkuvuuden ja kehon linjauksen harjoitteita
- opiskellaan sopivia lämmittelyyn ja palautumiseen liittyviä harjoitteita

VUOROVAIKUTUS JA KULTTUURINEN OSAAMINEN

Tavoitteet:

oppilas

- kehittyä oman ja muiden tanssin ja kehollisen ilmaisun kunnioituksessa
- harjoittelee tanssin sanallistamista
- harjoittelee rakentavan palautteen antamista ja vastaan ottamista
- haluaa olla osana ryhmää ja tukea omalla toiminnallaan ryhmän yhteen kuuluvuutta

Keskeiset sisällöt opetuksessa:

- opitaan kykyä toimia ryhmän jäsenenä, vuorovaikutusta ja kommunikaatiota
- harjoitellaan palautteen antamista ja vastaan ottamista suhteessa omaan tanssiin
- harjoitellaan oman ja toisen tanssin sanallistamista

TAITO JA TAIDE

Tavoitteet:

oppilas

- ymmärtää säännöllisen ja pitkäjänteisen harjoittelun merkityksen omassa oppimisessaan
- harjoittelee eri tanssilajeja ja niiden perusliikemateriaaleja
- oppii käyttämään tanssillisia elementtejä monipuolisesti ja yhdistämään niitä
- oppii käyttämään luovuuttaan tanssissa mm. improvisaation avulla
- tutustuu tanssituntien yhteydessä tanssin terminologiaan ja historiaan

Keskeiset sisällöt opetuksessa:

- liikunnallisia taitoja kuten ketteryyttä, tasapainoa ja liikkuvuutta yhdistetään tanssiin
- tanssillisia elementtejä harjoitellaan monipuolisesti
- tanssi-improvisaatio on olennainen osa nykytanssin opiskelua
- harjoitellaan vähintään kahden eri tanssilajin perusliikemateriaalia ja tanssitekniikkaa ••••
- tunneilla opiskellaan tanssin ja eri lajien historiaa

ESIINTYMINEN

Tavoitteet:

oppilas

- innostuu esiintymisestä ja oppii valmistautumista esiintymiseen
- toteuttaa rohkeasti omia taiteellisia prosessejaan tuntitilanteessa
- ottaa vastuuta ryhmän esiintymisestä

Keskeiset sisällöt opetuksessa:

- annetaan paljon esiintymistilaisuuksia erilaisissa ympäristöissä
- syvennetään valmistautumista ja ymmärretään sen merkitys esiintymiselle
- erilaisten työskentelytapojen harjoittelua omaan tanssilliseen prosessiin liittyen

III OPINNOT

laajuus 500 ot, opintoaika 2-4 vuotta, iästä ja tasosta riippuen

esim. nykytanssi perus/jatko, moderni jazztanssi perus, poikien street, poikien nykytanssi/
lattiatekniikka perus, klassinen baletti perus/jatko, Aktiivi II

HYVINVOINTI JA KEHOLLISUUS

Tavoitteet:

oppilas

- nauttii aktiivisesta ja monipuolisesta harjoittelemisesta, hyväksyy ja osaa käsitellä oppimiseen liittyvät onnistumisen ja epäonnistumisen tunteet
- omaan kehoon, sen muutokseen ja haastamiseen suhtautuminen on myönteistä
- turvalliset toimintamallit ja terveelliset elämäntavat ovat luonteva osa omaa toimintaa
- osaa asettaa realistisia tavoitteita omille tanssiopinnoilleen

Keskeiset sisällöt opetuksessa:

- oppilasta rohkaistaan ottamaan vastuuta omasta oppimisestaan ja kehityksestään
- vaativia liikkuvuuteen ja kehon linjaukseen liittyviä harjoitteita
- lämmittelyyn, palautumiseen ja kehonhuoltoon sopivia harjoitteita

VUOROVAIKUTUS JA KULTTUURINEN OSAAMINEN

Tavoitteet:

oppilas

- pitää tärkeänä ja pyrkii toteuttamaan oman ja muiden liikkeen ja ilmaisun kunnioittamista
- ymmärtää parin ja ryhmän merkityksen taiteellisessa prosessissa
- osaa monipuolisesti antaa ja ottaa vastaan palautetta sekä oppii hyödyntämään palautetta omassa työskentelyssään
- osaa suhteuttaa liikkumisensa tilaan ja toisten liikkumiseen
- haluaa jakaa omia kokemuksiaan oppimisesta muiden kanssa

Keskeiset sisällöt opetuksessa:

- ryhmätyöskentelyn lisäksi parityöskentelyä ja itsenäistä työskentelyä
- palautteen antamista ja vastaan ottamista ja omien kokemusten jakamista harjoitellaan edelleen ja siitä tulee luonnollinen osa oppimista ja ryhmä-dynamiikkaa
- tanssi-improvisaatiota käytetään myös tilan ja liikkumisen hahmottamisessa

TAITO JA TAIDE

Tavoitteet:

oppilas

- ymmärtää säännöllisen ja pitkäjänteisen harjoittelun merkityksen omassa oppimisessaan
- harjoittelee edelleen eri tanssilajeja ja niiden liikemateriaaleja, kehollista artikulaatiota ja
- kehittää omia motorisia taitojaan
- oppii eri tyyllilajeille ominaista liikeilmaisua, musiikin tuntemusta ja tulkintaa
- oppii käyttämään tanssillisia elementtejä yhä monipuolisemmin ja yhdistämään niitä
- kehittyy liike- ja tanssi-improvisaatiossa
- pyrkii laajentamaan osaamistaan tanssin eri tyyllilajien terminologiasta ja käsitteistä ja tanssin historiasta
- ymmärtää tanssin ja muiden taiteiden välistä suhdetta

Keskeiset sisällöt opetuksessa:

- opetus on monipuolista ja laajaa, oppilasta kannustetaan jatkuvaan, järjestelmälliseen ja myös itsenäiseen harjoitteluun
- nykytanssissa annetaan eri tyyllilajien opettajien kautta monipuoliset mahdollisuudet laajentaa ilmaisua
- tanssi-improvisaatio on olennainen osa nykytanssin opiskelua
- harjoitellaan useiden eri tanssilajien liikemateriaalia ja tekniikkaa
- tehdään yhteistyötä muiden taiteen lajien toimijoiden kanssa, yhteisiä projekteja
- tanssin historian, terminologian ja käsitteiden tietämystä vahvistetaan edelleen
- tanssitaiteen tuntemusta lisätään viemällä oppilaita katsomaan ammattiryhmien näytöksiä

ESIINTYMINEN

Tavoitteet:

oppilas

- rakastaa esiintymistä
- osaa valmistautua esiintymiseen yhdessä muiden kanssa ja ottaa vastuuta ryhmästä ja omasta osuudestaan
- pyrkii kokonaisvaltaiseen ilmaisuun esiintymisessä
- toteuttaa omia taiteellisia prosessejaan erilaisissa esiintymistilaisuuksissa

Keskeiset sisällöt opetuksessa:

- annetaan paljon erilaisia esiintymistilaisuuksia erilaisissa ympäristöissä ja erilaisille yleisöille
- syvennetään valmistautumista, ymmärretään sen merkitys esiintymiselle ja opitaan löytämään omia esiintymiseen liittyviä kehityksen tarpeita
- opiskellaan edelleen erilaisia työskentelytapoja omaan tanssilliseen prosessiin liittyen

13.3. Tanssin syventävät opinnot

Syventävien opintojen tarkoituksena on tanssiopintojen painottaminen oppilaan valitsemalla tavalla. Opintojen aikana oppilas suunnittelee ja toteuttaa opettajan ohjauksessa tanssin laajan oppimäärän lopputyön.

Tamara Rasmussen Opistossa syvennyttään erityisesti nykytanssin opintoihin. Nykytanssin eri suuntauksiin keskitytään ammattitanssijoiden, -pedagogien ja -koreografien johdolla. Improvisaatiolla on erityisen tärkeä osuus opinnoissa. Oppilaan omia valintoja ja suuntautumisen painotuksia kunnioitetaan mahdollisuuksien mukaan. Oppilaan suuntautuminen, oma luova prosessi antavat vuosittain tarkistettavat suuntaviivat opetukselle.

Opintoihin kuuluva lopputyö muotoutuu omassa ajassaan opintojen edetessä. Nykytanssin lisäksi jaetaan tiivis paletti muista tanssilajeista, jotka tukevat oppilaan kehitystä ja lisäävät valmiuksia pyrkiä tanssin ammattiopintoihin.

Opintokokonaisuuksia syventävissä opinnoissa on kaksi, jotka kuitenkin limittyvät yhteen. Seuraavassa opintokokonaisuuksien esittelyssä on annettu vähimmäismäärät laskennallisista opetustunneista (ot = 45 min).

OPINTOKOKONAISUUDET

IV Opinnot 400 ot

V Opinnot = lopputyö 100 ot

Syventävät opinnot yhteensä 500 ot

IV Opinnot

Laajuus 400 ot, opintoaika 2-3 vuotta lähtötasosta riippuen

esim. nykytanssi jatko (3-4 eri tyylilajia), moderni jazztanssi jatko, improvisaatio jatko, katutanssilajit jatko, klassinen baletti jatko, kehonhuolto, Aktiivi II-III, Aktivistit (ammattiin suuntautuvat)

HYVINVOINTI JA KEHOLLISUUS

Tavoitteet:

oppilas

- nauttii aktiivisesta ja monipuolisesta harjoittelemisesta, hyväksyy ja osaa käsitellä tanssitaiteeseen liittyvät onnistumisen ja epäonnistumisen tunteet
- tanssi on olennainen osa omaa hyvinvointia
- osaa itsenäisesti rytmittää harjoittelua ja lepoa
- osaa itsenäisesti huolehtia hyvinvoinnistaan ja terveellisestä elämäntavasta
- ymmärtää tanssin merkityksen omalle hyvinvoinnilleen ja kehitykselleen myös tulevaisuudessa

Keskeiset sisällöt opetuksessa:

- oppilaan vastuuta omasta oppimisestaan ja kehityksestään tuetaan kaikin tavoin
- kehon linjaukseen, kineettisiin liikeketjuihin, lämmittelyyn ja palautumiseen liittyviä harjoitteita
- ennalta rasitusvammoja ehkäisevät harjoitteet
- ohjataan tarvittaessa tanssijan kehonhooltoon erikoistuneille ammattiauttajille

VUOROVAIKUTUS JA KULTTUURINEN OSAAMINEN

Tavoitteet:

oppilas

- kunnioittaa yksilöllisyyttä, kehollisen kokemuksen ainutlaatuisuutta sekä erilaisia näkemyksiä
- osallistuu aktiivisesti taiteelliseen prosessiin parin ja ryhmän kanssa
- osaa monipuolisesti antaa ja ottaa vastaan palautetta sekä osaa hyödyntää palautetta omassa työskentelyssään
- kehittää liikkeellistä tietoutta ryhmän sisällä

Keskeiset sisällöt opetuksessa:

- ryhmätyöskentelyn lisäksi parityöskentelyä ja itsenäistä työskentelyä
- ryhmä-dynamiikka on mukana taiteellisessa prosessissa
- tanssi-improvisaatiota ja koreografista ajattelua kehittäviä harjoitteita

TAITO JA TAIDE

Tavoitteet:

oppilas

- osaa suunnata ja painottaa opiskeluaan sekä asettaa itselleen tavoitteita
- säännöllinen ja pitkäjänteinen harjoittelu on omaehtoista ja intohimoista
- syventää edelleen eri tanssilajien, painottuen nykytanssiin, ja niiden liikemateriaalien osaamista, kehollista artikulaatiota, motorisia taitoja, ilmaisua sekä musiikin tuntemusta ja tulkintaa
- oppii käyttämään tanssillisia elementtejä yhä monipuolisemmin ja yhdistämään niitä
- kehittyy liike- ja tanssi-improvisaatiossa
- laajentaa osaamistaan tanssin eri tyyllilajien terminologiasta ja käsitteistä ja tanssin historiasta sekä ymmärtää ja osaa käyttää tanssin sanastoa
- ymmärtää tanssin ja muiden taiteiden välistä suhdetta, tutustuu merkittäviin tanssiteoksiin, kiinnostuu taiteen ja yhteiskunnan suhteesta

Keskeiset sisällöt opetuksessa:

- opetus on monipuolista ja laajaa, oppilasta kannustetaan ja tuetaan jatkuvaan, järjestelmälliseen ja myös itsenäiseen harjoitteluun
- nykytanssin painotuksissa annetaan eri tyyllilajien opettajien kautta monipuoliset mahdollisuudet laajentaa ilmaisua
- tanssi-improvisaatio on olennainen osa nykytanssin opiskelua
- harjoitellaan useiden eri tanssilajien liikemateriaalia ja tekniikkaa ja annetaan vaihtoehtoja painotuksille lopputyötä ajatellen
- tehdään yhteistyötä muiden taiteen lajien toimijoiden kanssa, yhteisiä projekteja
- tanssin historian, terminologian ja käsitteiden tietämystä vahvistetaan edelleen
- tanssitaiteen tuntemusta lisätään viemällä oppilaita katsomaan ammattiryhmien näytöksiä ja rohkaistamalla itsenäisesti tutustumaan taiteisiin monialaisesti

ESIINTYMINEN

Tavoitteet:

oppilas

- rakastaa esiintymistä, esiintyminen on olennainen osa tanssijuutta ja osaa itsenäisesti valmistautua erilaisiin esiintymisiin
- ottaa vastuuta ryhmästä ja omasta osuudestaan esiintymistilanteissa
- pyrkii kokonaisvaltaiseen ilmaisuun esiintymisessä ja osaa käyttää ilmaisua teoksen tyylin ja sisällön mukaisesti
- kehittää edelleen omia taiteellisia prosessejaan erilaisissa esiintymistilaisuuksissa

Keskeiset sisällöt opetuksessa:

- annetaan paljon erilaisia esiintymistilaisuuksia erilaisissa ympäristöissä ja erilaisille yleisöille
- ollaan mukana ammattijohtoisissa esiintymisprosesseissa ja saadaan käytännön tietoa ja taitoa tanssin ammatista
- syvennetään edelleen valmistautumista, ymmärretään sen merkitys esiintymiselle ja opitaan löytämään omia esiintymiseen liittyviä kehityksen tarpeita ja osataan työstää niitä eteen päin
- opiskellaan edelleen erilaisia työskentelytapoja omaan tanssilliseen prosessiin liittyen

V Opinnot - lopputyö

Laajuus 100 ot, opintoaika n. 1 vuosi, opinnot tehdään IV opintojen kanssa, niiden loppuvaiheeseen painottuen

esim. nykytanssi jatko (3-4 eri tyyllilajia), moderni jazztanssi jatko, improvisaatio jatko, katutanssilajit jatko, klassinen baletti jatko, kehonhuolto, Aktivistit (ammattiin suuntautuvat)

Lopputyön prosessointi lähtee oppilaasta itsestään, kun IV opintokokonaisuuden tavoitteiden saavuttaminen on sopivalla tasolla. Kaikki opettajat tukevat oppilasta tässä prosessoinnissa. Opettajien ammatillinen osaaminen ja kokemus apunaan oppilas rakentaa lopputyönsä itsenäisesti, käyttäen mahdollisimman laajasti tanssin opintojensa antamia taitoja ja tietoa. Oppilas pitää lopputyönsä ajalta työpäiväkirjaa, joka voi toimia oppilaan ja opettajan välisen keskustelun pohjana ja apuvälineenä.

Lopputyö voi olla oma koreografia itselle, toiselle tanssijalle tai ryhmälle tai tanssijana toisen tekemässä koreografiassa. Usein ryhmässä muodostuu monenlaisia yhdistelmiä ja tähämyös kannustetaan.

Lopputyöhön kuuluu myös oppilaan kirjallinen analyysi tanssistaan/koreografiastaan. Tästä oppilas saa suullisen palautteen arviointikeskustelussa opettajan kanssa.

Oppilaan lopputyö esitetään vähintään kerran, mutta pyritään järjestämään useampi esityksiä, jotta prosessi voi vielä esittämisten myötä kehittyä. Esitys syksyn tai kevään suuressa oppilasnäytöksessä, asianmukaisella ammattilaisnäyttämöllä, on lopputyön päätepiste.

Lopputyön ohjaavan opettajan lisäksi oppilas saa suullisen palautteen vähintään kahdelta tanssin ammattilaiselta sekä kirjallisen palautteen. Lopputyöstä tulee myös maininta laajan oppimäärän päättötodistukseen.

13.4. Aikuisten tanssin opetus

Aikuisten tanssin opetuksella on Tamara Rasmussen Opistossa useiden vuosikymmenten perinteet. Taiteen elinikäinen harrastaminen tulee konkreettisesti esiin toiminnassa. Mm. suurten oppilasnäytösten esiintyjien ikähaitari voi liikkua 3 ja 83 vuoden (ei ole yläraja!) välillä.

Legendaarinen Aamuryhmä (Eliitti) on aloittanut tanssin taiteen perusopintonsa 1960-luvulla. Ryhmässä on edelleen alkuperäisiä jäseniä, ja uusia aloittajia otetaan vuosittain mukaan.

Aikuiset voivat opiskella monipuolisesti nykytanssia, modernia jazztanssia, klassista balettia, katutanssilajeja, kehonhuoltoa.

Aikuiset opiskelevat tanssia taiteen perusopetuksen laajan oppimäärän mukaan. Oppilaan elämäkokemus, fyysinen kunto ja mielenkiinnon kohteet otetaan huomioon opetusohjelmassa.

Opinnot voivat painottua esimerkiksi kehonhuoltoon, olemassa olevien taitojen herättämiseen ja uusien taitojen löytämiseen. Opintokokonaisuudet ja niiden tavoitteet ovat samat kuin opiston laajan oppimäärän vastaavat, mutta tuntukselliset sopeutuvat luonnollisesti aikuiseen maailmaan.

13.5. Työtavat tanssin opetuksessa

Tanssin laajan oppimäärän opetuksen lähtökohtana ovat oppimäärän tavoitteet sekä oppilaiden tarpeet, edellytykset ja kiinnostuksen kohteet.

Opetus perustuu vuorovaikutukseen ja yhteisölliseen oppimiseen.

Ryhmäopetus tarjoaa mahdollisuuksia monipuoliseen ilmaisuun, kokemukselliseen oppimiseen ja osaamisen osoittamiseen. Lisäksi oppilaat saavat tilaisuuksia yksilölliseen ja omatoimiseen työskentelyyn.

Videointi on yksi tärkeä apukeino, jota käytetään esim. koreografioiden opiskelussa.

Tasa-arvo kaikkien sukupuolten välillä sekä erilaisten kulttuurien kesken, ihmisten yhdenvertaisuuden ja ainutlaatuisuuden kunnioittaminen yksilöinä ja ryhmän jäsenenä, ohjaa työtapoja opetuksessa.

13.6. Oppimisen arviointi tanssin opetuksessa

Arvioinnin tehtävä ja yleiset periaatteet

Tanssin laajan oppimäärän arviointia on opintojen aikana tapahtuva arviointi sekä oppimäärän arviointi.

Tanssin perusopinnoissa arvioinnin tarkoitus on **motivoida** oppilasta opetuksen aikana ja **kannustaa** häntä itseohjautuvuuteen, oppimaan oppimiseen, vuorovaikutukseen ja yhteistoiminnallisuuteen.

Lisäksi arviointi tuottaa opettajalle tietoa siitä, miten opetusta tulisi jatkossa suunnata.

Arviointi on oleellinen osa jokapäiväistä oppimisprosessia ja opettamista. Se on vuorovaikutuksellinen neuvottelutilanne, jossa tarkastellaan oppimisprosessin kulkua, siihen vaikuttavia tekijöitä ja osaamisen kehittymistä.

Arvioinnin tehtävä on tukea oppilaan edistymistä opinnoissa, hyvän itsetunnon kehittymistä ja oppilaan innokkuutta kehittää itseään tanssijana. Arviointi ei kohdistu oppilaan arvoihin, persoonaan, temperamenttiin tai muihin henkilökohtaisiin ominaisuuksiin. Arviointi on kannustavaa ja oikeudenmukaista sekä vuorovaikutteista opettajan ja oppilaiden välillä.

Opetustilanteessa opettaja antaa sanallista palautetta koko ryhmälle tai yksittäiselle oppilaalle. Itsearviointin taitoja opiskellaan tanssiopintojen alusta asti. **Itsearviointin** tavoitteena on kehittää oppilasta havainnoimaan sekä analysoimaan omaa kehitystään. Myös **vertaisarviointiin** totutaan jo varhaisiän opinnoissa, kun oppilaita ohjataan muiden ja oman tanssin havainnointiin. Vertaisarviointia kehitetään koko opintotaipaleen ajan, kun vuorovaikutustaitoja harjoitellaan.

Perusopinnoissa oppimisen arvioinnin tarkoituksena on tukea oppilasta erityisesti vuorovaikutustaitojen sekä tanssi- ja ilmaisutaitojen kehittämisessä. Oppilaan itse- ja vertaisarviointitaitojen vahvistamisella on tässä tärkeä tehtävä.

Syventävissä opinnoissa arvioinnin tarkoituksena on tukea ja suunnata oppilaan tanssiopintoja ottaen huomioon oppilaan opinnoilleen ja lopputyölle asettamat tavoitteet.

Kaikki arviointi ja palaute annetaan myönteisessä, tulevaisuuteen suuntaavassa ja opiskelua motivoivassa hengessä. Syventävien opintojen aikana ja lopputyön toteutuksessa hyödynnetään itsearviointin ja vertaisarviointin tarjoamia mahdollisuuksia.

Tanssin laajan oppimäärän arvioinnin kohteita ovat

- hyvinvointi ja kehollisuus
- vuorovaikutus ja kulttuurinen osaaminen
- taito ja taide
- esiintyminen

13.6.1. Laajan oppimäärän arvioinnin kohteet ja arvioinnin kriteerit

TANSSIN LAAJAN OPPIMÄÄRÄN ARVIOINNIN KOHTEET JA KRITTEERIT:

Hyvinvointi ja kehollisuus

- suhtautuu myönteisesti omaan kehoonsa
- osaa pitää huolta kehostaan
- osaa asettaa realistisia tavoitteita tanssin osa-alueilla tason mukaisesti
- osaa rytmittää lepoa ja harjoittelua tason mukaisesti
- tunnistaa omia vahvuuksiaan ja haasteitaan tason mukaisesti

Vuorovaikutus ja kulttuurinen osaaminen

- kunnioittaa omaa ja muiden kehollista ilmaisua ja tanssia
- osallistuu rakentavasti ryhmän luovaan prosessiin
- suhteuttaa oman liikkumisensa tilaan ja toisten liikkumiseen
- osaa vastaanottaa ja antaa rakentavaa palautetta tason mukaisesti
- osaa sanallistaa ja jakaa kokemuksiaan tanssista ja taiteesta

Taito ja taide

- osaa työskennellä tavoitteellisesti
- hallitsee kehollista artikulaatiota, motorisia taitoja ja ilmaisullisia laatuja sekä musiikin tuntemusta ja tulkintaa tason mukaisesti
- käyttää mielikuvitustaan ja luovuuttaan tanssissa tason mukaisesti
- hallitsee liike- ja tanssi-improvisaatioon liittyviä taitoja tason mukaisesti
- tuntee tanssin kulttuurisia elementtejä
- ymmärtää tanssin suhdetta muihin taiteisiin

Esiintyminen

- osaa toimia erilaisissa esiintymistilanteissa ja -ympäristöissä
- ottaa vastuun omasta osuudestaan esityskokonaisuudessa
- tuntee komposition suunnittelua ja toteuttamista tason mukaisesti
- osaa valmistautua esiintymistilanteisiin
- hallitsee kokonaisvaltaista ilmaisua tason mukaisesti